

LUNDS
UNIVERSITET

The last graveyard of our youth

En casestudy af hvordan tid som disciplinering påvirker de ansatte på Foxconn i Kina.

Therese Løye Christiansen

GNVK22

Afdelingen for genusvetenskap

Lunds universitet

Handledare: Helle Rydström

Abstract:

This research examines the consequences of disciplinary time, for the workers at Foxconn in China, based on the monograph “Dying for an iPhone” and poetry by former Foxconn worker Xu Lizhi. Grounded in Foucauldian disciplinary theory, this research will exhibit what the apparatus of discipline looks like at Foxconn. It will focus on how physical and mental pain occurs when capitalism uses time as a tool for discipline to achieve accumulation of capital. Furthermore it examines how the alienation from one's own time, socio-natural time and the time of others arises. It will illuminate the consequences of bodily pain, exhaustion and alienation, based on the 14 Foxconn suicides that took place in Shenzhen, in 2010, and the workers feelings of hopelessness.

Keywords: Disciplinary time, alienation, Foxconn, factory, assembly line

Nyckelord: Disciplinär tid, alienation, Foxconn, fabrik, löpande band

Indledning:	1
Målet og forskningsspørgsmål:	2
Kontekstualisering:	2
Kapitalismen æder sig selv.....	2
Toldfrie zoner og lav beskattelse skaber ulighed.....	3
Forskningsfeltet:	4
Teori:	6
Hvad er tid?	6
Magt, disciplinering og tid.....	9
Metodologi og Metode:	11
Materiale:	13
Dying for an Iphone:.....	13
Hvad er Foxconn?:.....	14
Hvorfor søger folk arbejde på Foxconn?:.....	14
Poesi:.....	14
Analyse:	15
Rammesættelse for tidsdisciplinering:.....	15
Selve fabrikken:.....	15
Den daglige tidsrytme:.....	16
Arbejdet:.....	17
Klargørelsen:.....	17
Samlebåndet:.....	18
Hierarkiet:.....	19
Hvordan tid som disciplinering påvirker de ansatte:.....	20
Kropslig smerte og udmattelse:.....	21
Skabelse af kropslig alienation:.....	23
Alienation fra naturen og omverden:.....	24
Konsekvenser ved mentale smerte og alienation:.....	25
Hvilken fremtid?:.....	25
Selvmordene:.....	27
Aflsuttende sammenfatning:	28
Yderligere forskning:.....	28
Etiske overvejelser :.....	29
Litteraturliste:	31
Bilag 1.1:	34
Bilag 1.2:	34
Bilag 2.1:	35
Bilag 2.2:	35
Bilag 3.1:	36
Bilag 3.2:	36

Indledning:

Hver dag har jeg åbnet min Macbook, brugt den til at læse teorier, akademiske journaler, skrevet denne undersøgelse, teoriafsnit, analyse og etiske overvejelser. Men min Macbook er ikke bare et redskab til at tilgå internettet, undersøge fænomener og skrive tanker ned. Det er et redskab, der er fyldt med smerte. De ansatte på Foxconn betaler prisen, for at jeg kan have dette redskab. For den gennemsnitlige arbejdsdag på Foxconn er 12 timer, indhegnet i en stor fabriksby, de bor på sovesale, må ikke tale sammen i arbejdstiden og oplever tvunget overarbejde. Deres krop slides ned, i takt med deres følelse af menneskelighed. Derfor er det vigtigt at undersøge hvordan min Macbooks tilkommen påvirker de mennesker der har produceret den. Hvilke konsekvenser har disse rammer og disciplinering, for de mennesker der arbejder på Foxconn. Det er vigtigt at være klar over, den teknologi vi anvender hver dag, er med til at skabe smerte, håbløshed og i værste tilfælde fører til selvmord. Det er essentielt for dybere forståelse af fabriks livet, at undersøge hvordan den disciplinering og magt, der foregår på fabrikker, påvirker mennesker. Ved blandt andet at have fokus på de mere "skjulte" former for magt, såsom tid som disciplinering.

Jeg vil fokusere på tid som disciplinering på Foxconn generelt. Det er derfor relevant at nævne, at der er flest mænd ansat på Foxconn's fabrikker i Kina. Kønsfordelingen ser således ud, 37% kvinder og 63 % mænd (Foxconn 2020). Dette taler ind i feminisering og maskulinisering af arbejde. For som det fremstår i tidligere forskning (Ong 2010) ses arbejde med finmotorik ofte som kvindeligt. På den anden side bliver tungt arbejde, mekanik og teknologi set som noget maskulint og som noget mænd er mest kvalificerede til. Kvinders underrepræsentation på Foxconn, kan skabe frygt, usikkerhed og yderligere undertrykkelse. Caraway (2007) beskriver dette således.

On the surface, these categories are gender neutral, but since power relations based on gender are such a salient aspect of lived social relations, allegedly gender-neutral categories generally contain gender bias (Caraway 2007, s.8).

Jeg vil komme mere ind på hvordan kvinders oplevelser skiller sig ud fra de mandliges oplevelser. Dog er det ikke mit primære fokus i denne undersøgelse. Mit fokus ligger på at skrive de ansattes historier frem, deres følelser og kropslige erfaringer. For ofte når vi (det globale nord) taler om problematikker og forfærdelige ting, der sker i det globale syd, har det tendens til at blive meget distanceret. Hvilket i princippet giver god mening, da vi ikke

befinder os på det sted og ikke nødvendigvis har erfaring med sådanne fænomener. Dog kan dette fjerne menneskeligheden, og mennesker bliver til tal vi taler om. Jeg vil gennem min undersøgelse have fokus på transnational solidaritet, ikke nødvendigvis skrevet ud i min forskning, men som et feministisk standpunkt. Ved at undersøge dette emne, taler jeg ind i en erfaringsbaseret kapitalisme kritisk tradition.

Målet og forskningsspørgsmål:

Målet med min forskning er at undersøge hvordan tid som disciplinerer kommer til udtryk på Foxconn fabrikkerne i Kina, samt hvordan dette påvirker de ansatte. Mere specifikt vil jeg anvende en case study om Foxconn fabrikkerne, i form af monografien “Dying for an iPhone” (Chan, Selden & Ngai 2020). Samt poesi af Xu Lizhi.

Mine forskningsspørgsmål lyder derfor således:

- 1. Hvordan kommer tid som disciplinerer til udtryk på Foxconn fabrikkerne?*
- 2. Hvad er konsekvenserne for de ansatte kvinder og mænd?*

Kontekstualisering:

Kapitalismen æder sig selv

Til at starte med vil jeg anvende Frasers (2022) definition af kapitalisme, som rammeværk for min analyse. Fraser (2022) mener, at kapitalismen skal ses og forstås som noget der kannibalerer, altså fortærer sig selv, noget der bid for bid fortærer hele sit væsen. Fraser lægger derfor også stor vægt på, hvad kapitalismen indebærer. Det er nemlig ikke kun et økonomisk system, der har akkumulation af kapital som mål. Fraser (2022) definerer kapitalisme som et multidimensionelt socialt system, hvor forskellige aspekter indgår og påvirker dette system.

“Capitalism,” I’ll argue here, better designates something larger: a societal order that empowers a profit-driven economy to prey on the extra-economic supports it needs to function—wealth expropriated from nature and subject peoples (Fraser 2022, s.16).

Her lægges der vægt på, at kapitalismen ikke bare er et økonomisk system, hvor alle har adgang til samme muligheder, og samme muligheder for økonomisk akkumulation. Dette system opretholdes grundet et socialt hierarki. Hvem der er mest værd i forhold til at skabe profit, hænger sammen med hvem der bliver set som værd at passe på og værne om. Dette hænger sammen på den måde, at de grupper af mennesker der bliver set som mindre værd, eller som værd at ofre for profit, er marginaliserede mennesker. Så Fraser påpeger at sexismen, racisme, fattigdom og kolonialisme, spiller en grundlæggende rolle for opretholdelsen af det kapitalistiske system. Disse aspekter kan derfor ikke tages ud af ligningen, da det er grundlaget for det kapitalistiske system.

Det Fraser (2022) blandt andet mener med kannibalistisk kapitalisme, er at kapitalismen fortærer sine egne "ressourcer" (sådan ses marginaliserede mennesker, i kapitalismens øjne). For ved at blive ved med at ekstrahere arbejdskraft og naturressourcer, uden nogen form for respekt og bæredygtighed omkring naturen og menneskeliv, fortærer kapitalismen sit grundlag. Frasers (2022) definition vil være en grundlæggende forståelse af kapitalismen og hvordan den fungerer, for min undersøgelse.

Toldfrie zoner og lav beskattelse skaber ulighed

Jeg vil også inddrage Slobodians (2023) teori om crack-up kapitalisme til at understrege hvad konsekvenserne ved kapitalisme er, samt hvordan dette kommer til udtryk gennem global arbejdsfordeling og fabriksarbejde.

Crack-up capitalism sætter fokus på hvordan og hvorfor der skabes "huller" i den generelle lovgivning, i verden og i specifikke lande. Som Slobodian (2023) starter med at påpege, skabes de her frie zoner for at skabe så meget profit som muligt. Dette kommer ud af håbet om kapitalisme, uden demokrati. For som mange af disse private investorer og ejere af store firmaer påpeger, skabes der mere profit uden demokrati, demokratiet er derfor skadeligt for kapitalismens optimale udfoldelse.

Dette er en lang og kompliceret historie med mange aspekter, men vigtigt for at kunne forstå grundlaget for hvorfor Apple får deres produkter lavet hos Foxconn, som har flest fabrikker i Kina. For at male et billede af crack-up capitalism ser Slobodian (2023) på Englands kolonisering af Hong Kong. Selvom Hong Kong ikke er en direkte del af Kina, men er en fristat i Kina, er dette en bidragelse til skabelsen af handelsfrizoner i Kina. Kolonisering af Hong Kong, medførte at England havde politisk magt over Hong Kong. Derfor kunne England bestemme hvordan lovgivning, og derfor beskattelse skulle se ud. Beskattelserne

blev holdt lav og afgifter var ikke eksisterende (Slobodian 2023, s. 19). Samtidig var der ingen fagbevæglser og ovenenskomster til at beskytte de ansatte. Dette var derfor endnu en mulighed for kapital akkumulation.

Det skal dog understreges af Foxconn er et taiwanesisk firma, der har spredt sig til store dele af verden, især Kina. Men søgen efter de laveste beskattelse og toldafgifter, driver som sagt de store firmaers søgen på kapitalakkumulation.

Så når Apple vælger at få lavet sine produkter hos Foxconn, i stedet for at lave deres egne fabrikker i USA, er det fordi det er billigere og bedre kan betale sig på nærmest alle parametre. Det vil sige, Apple udnytter de lave lønninger og den brutale behandling af Foxconns ansatte, for at skabe profit (ligesom England gjorde i Hong kong). Dette refererer Slobodian (2023) blandt andet til som "colonialism by consent" og "silicon valley colonialism". Her er der nemlig tale om, når investorer, overtaler fattige nationer til at overlade et stykke land til en rigere nation.

Slobodian (2023) understreger, at en af konsekvenserne ved crack-up capitalism, er menneskelig ulighed. For der er altid mennesker, der bor i det land eller det område, hvor frizoner opstår. Disse zoner eksisterer, ved udnyttelse af mennesker, gennem underbetalt arbejde og dårlige arbejdsforhold. Disse aspekter skaber et optimalt grundlag for profitskabelse. Dog kan det ikke ses som udelukkende negativt, da de nye muligheder for arbejde i byen, kan medfører frihed fra det familiære press, og mulighed for at flytte væk fra familien, især for kvinder (Ong 2010, s.198)

Dette syn på kapitalisme bliver et grundlag for min undersøgelse, da dette er grunden til det globale fabriks- og handels landskab ser ud som det gør. Og er derfor også grunden til de ansatte på Foxconn bliver behandlet som de gør.

Jeg vil i min analyse anvende Fraser (2022) og Slobodians (2023) teori om kapitalisme, som rammesættelse for, hvorfor Foxconn er som det er, og hvorfor de ansatte oplever det de gør. Fraser (2022) og Slobodian (2023) skal derfor ses som grundlaget for at kunne forholde sig til begrebet kapitalisme.

Forskningsfeltet:

Labor studies er et bredt felt, ofte med udgangspunkt i feministisk solidaritet. Dette felt kan derfor se ud på mange måder og belyse forskellige problematikker. Der er forskning i store

dele af verden, ofte med fokus på det globale syd. Både forskning der udspringer fra det globale syd, samt forskning der udspringer fra det globale nord. Andre forskningsfelter, der ofte overlapper med labor studies og som er en essentiel del af feltet, er kolonialisme, transnational handel, global kapitalisme og selvfølgelig genusvetenskap.

Fokuset på de forskellige studier varierer, men mange af dem har fokus på rettigheder, mental sundhed, den kropslige oplevelse og erfaring, og hvem der har ret til det gode liv. Ofte med fokus på kvinder og andre marginaliserede grupper. Som hvordan mødet med kapitalistisk disciplin og kulturelle aspekter, skaber dissonans mellem kvindernes egen kulturelle tid og den kapitalistiske tid. Samt hvordan modstanden mod dette kan se ud (Ong 2010). Mies (2012) sætter i sin etnografiske (Der er en dyb feministisk etnografisk tradition inden for genusvetenskap (Kauko, 2025)), undersøgelse også fokus på kvinders oplevelser i mødet mellem kapitalistisk arbejde, det kulturelle samt familielivet.

Spørgsmålet om hvorfor kvinder gerne vil arbejde på fabrikker er blevet stillet. For en stor del af de kvinder der migrerer fra landet til byen, gør det i søgen efter mere frihed. Frihed fra kulturel og familiær pres, som de ofte finder på fabrikkerne i byen (Lee 1998, s.78-29). Dette spørgsmål belyser også hvordan alle kvinder ikke nødvendigvis kæmper for det samme, eller har samme udgangspunkt, på tværs af grænser og kulturer. For når Den hvide kvinder bliver udgangspunkt for den globale feministiske kamp mod undertrykkelse, afspejler det ikke hvordan verden ser ud og hvordan kvinder i hele verden oplever undertrykkelse (hooks 1984). Dette leder over i et andet aspekt af dette fokus, nemlig det racistiske aspekt af den globale samt lokale fordeling af rengørings- og omsorgsarbejde. Den hvide kvindes mulighed for renlighed bunder i den farvede kvindes underbetalte arbejde. Samt det globale nords opretholdelse af renlighed, bunder i at vores skrald sendes til det globale syd. Igen fremgår det at de farvede kroppe, er grunden til at de hvide kroppe kan leve i renlighed (Vergés 2022).

Kønsbaseret fysisk og psykologisk vold på fabrikker, samt kønsbaseret forskelligs behandling omkring løn og stillings muligheder, belyses og viser at kvinders indtræden på nyopstået arbejdsmuligheder grundet outsourcing, ikke udelukkende er positivt (Eklund, L., Gregoratti, C., & Rydstrom, H 2026). Et andet aspekt af dette er, hvordan krisetilstande og modgang bliver til en del af hverdagen på fabrikker i Vietnam. Med fokus på kvinders oplevelser af dette, samt hvordan eksisterende kriser og socio økonomiske aspekter, påvirker en nyopståede krise (Rydström 2026)

I nyere tid er der kommet mere fokus på den mandlige oplevelse af arbejdsmarkedet og livet på fabrikker. Som hvordan det usikre og uforudsigelige fabriksarbejde, udfordre det kinesiske kulturelle syn på de maskuline kønsnormer (Swider 2026).

Forskningen indenfor tid er ikke et nyt felt, men der kommer mere og mere forskning samt flere nuancer af, hvad tid er, hvordan tid opleves, og hvordan tid spiller sammen med vores samfund. Som hvordan de forskellige aspekter af tid og samfunds acceleration leder til alienation (Rosa 2010), hvordan de forskellige følelser af alienation opstår og hvad det medfører (Martineaus 2015). Felski (2000) sætter blandt andet et mere specifikt fokus på intersektioner mellem tid og køn, med fokus på kvinders oplevelser af dette. Dette felt er som sagt bredt og danner et solidt grundlag for yderligere forskning. Det er derfor oplagt at undersøge kapitalistisk tid og tidens disciplinering, samt hvordan de ansatte kvinder og mænd påvirkes af dette, på Foxconn.

Teori:

Hvad er tid?

For at rammesætte hvad jeg mener med tid og hvordan det bruges som disciplinering, samt hvordan det opleves for de ansatte på Foxconn. Vil jeg anvende Martineaus (2015) teori om tid og hvordan dette hænger sammen med kapitalismen. Martineaus (2015) sætter både fokus på den historiske del af tid, og hvordan tid som koncept og som et kapitalistisk værktøj, påvirker mennesker. Jeg mener, at det er en essentiel grundsten, for at kunne analysere tid som disciplinering på fabrikker.

Martineaus (2015) gør selv det, at han hopper mellem en abstrakt teori om tid, til at give konkrete eksempler på hvordan dette udspiller sig i samfundet og for individuelle mennesker. Tid er et abstrakt koncept i sig selv, men har en stor, helt konkret påvirkning på, hvordan vores liv og samfund fungerer. Martineaus (2015) ser tid som et socialt fænomen.

Human lives and social life do not *occur in* time; rather they *make and are made* by time. Time is produced by and through social practices, and time systems, as well as the architecture of temporal relations, vary from one society or historical period to another. Since conceptions and practices of time are rooted in social

practices, they require social and historical contextualisation. Time itself has a history (Martineaus 2015, s.3 - s.4) .

Dette vil være grundlaget for min opfattelse af tid og min analyse af tid som disciplinering. Martineaus (2015) stiller spørgsmålet, hvorfor det, han kalder naturlig tid, ikke længere var en tilstrækkelig metode til at måle tiden. Her refererer han til, at tid er en naturlig del af verden og universet. Det tager en bestemt mængde solopgange for jorden at nå rundt om solen, vejret ændrer sig i løbet af en periode vi kalder år, skyerne driver hen over himlen osv. Tiden sker i naturen og tiden er naturen. Så hvorfor måler vi ikke tiden på den måde mere? Den måde vi måler tid på nu omtaler Martineaus (2015) som abstrakt tid, nemlig uret, og måden at måle tid i sekunder, minutter, timer, dage, år osv. Med dette grundlag dykkes der ned i hvordan tid og kapitalisme hænger sammen, især med fokus på, hvordan tid er et grundlæggende redskab for kapitalismen.

Martineaus (2015) argumenterer for at abstrakt tid var et grundlæggende værktøj for Europas kolonisering af verden. For abstrakt tid skaber, en metode til at måle selv de mindste detaljer. Der kan derfor skabes effektivitet og effektivitet kan måles og sættes op mod hinanden. Når kapitalismen har til mål at skabe økonomisk akkumulation gennem effektivitet og gennem disciplinering af kroppen. Var det et vigtigt redskab for spredning af kapitalismen, samt abstrakt tid. Martineaus (2015) nævner (ligesom Foucault) hvordan tid måles på fabrikker. Nemlig gennem de fysiske bevægelser. Her måles alle de bevægelser der indgår i at lave et produkt. Disse bevægelser varierer selvfølgelig alt efter hvilket produkt der er tale om og hvilket værktøj der er til rådighed osv. Disse bevægelser måles, og hermed skabes der en gennemsnitstid for, hvor lang tid det burde tage at lave et produkt. Dette bliver så standardtiden, for hvor lang tid dette stykke arbejde skal tage. Dette refereres til i form af labour-time (Martineaus 2015, s.117- s.118).

Det er et helt grundlæggende aspekt af kapitalismen, da tid er den måde kapitalismen og penge måles og kan opnås på. Martineaus (2015, s.118) opsummerer hvad tid betyder for kapitalismen således.

Capitalist value is therefore in part the result of processes of temporal abstraction and reduction. As such, the time of value is abstract time, or, put differently, capitalist value relations are predicated on abstract time

Martineaus (2015) mener at arbejde under kapitalismen medfører tomme, udhulede, homogene mennesker, samt arbejde. Det medfører en alienation for arbejderne, for deres egen temporalitet og konkrete tid. Deres kropslige tid tilsidesættes, for økonomiske akkumulationer som mål. Martineaus (2015) deler denne alienation ind i tre kategorier:

1. Alienation af ens egen tid: Denne form for alienation refererer til det personlige salg af ens tid til arbejdsmarkedet, samt arbejdsgiverens kontrol over den ansattes arbejdsproces og derfor arbejdstid. Samtidig skaber denne brug af abstrakt tid ved arbejde, at abstrakt tid også fylder i fritiden. Fritiden skal derfor også bruges så effektivt som muligt. Personligt søger man efter at få så meget ud af denne fritid. Fritiden skal ikke spildes eller mistes, man skal slappe så meget af som muligt. Selve fritiden fra arbejdet bliver derfor også et løb mod tiden og en måling af den abstrakte tid (Martineaus 2015, s.144).
2. Alienation af "naturlig" tid, eller det Martineaus (2015) omtaler som "socio-natural time". Her er der tale om, når mennesker føler sig fremmedgjorte fra naturen eller verden generelt, når de ikke føler at de er en del af jorden. De ser derfor sig selv som ikke høren til sine omgivelser og til den naturlige verden (Martineaus 2015, s.144.145).
3. Alienation af ens egen tid fra andres tid: Dette refererer til tid som en social tids relation, der har til mål at tilgodese en bestemt gruppes interesser, kulturer, kropslighed og sociale agenda (den vestlige hvide man). Martineaus (2015) påpeger blandt andet at denne udbredelse af abstrakt tid, jo bundet i kolonialisme, og at dette kan medføre en fremmedgørelse mellem de koloniserede kulturers tidsmåling og opfattelse, samt fremmedgørelse af individuelle menneskers personlige tid og den abstrakte tidsopfattelse.
Her nævnes også, at kvinder kan føle sig fremmedgjorte ved den hegemoniske brug af abstrakt tid. Blandt andet grundet forskellige kropslige processer (Martineaus 2015, s.145-146).

Alle disse aspekter skaber en dissonans mellem den kapitalistiske tid og den levede menneskelige tid.

The struggle between capital and labour is also a struggle between the abstract time of capitalist value formation and the concrete times of human and social life (Martineaus 2015, s.120 - s.121).

Magt, disciplinering og tid

Jeg vil anvende Foucaults (2021) teori om disciplinering og magt. Med fokus på hvad disciplinering er og hvorfor kapitalismen har brug for disciplinering, for at kunne overleve. Samt de forskellige nuancer af disciplinering.

Helt grundlæggende ser Foucault (2021) disciplinering som en magtform, der har til mål at inddele kroppen, rum og tid, så præcist som muligt, så der lettere kan overvåges og udøves straf. Foucault (2021) taler blandt andet om disciplinering af kroppen. Her mener han at kroppen er et redskab til at skabe økonomisk akkumulation, jo hurtigere og bedre disse kroppe er, jo flere penge kan der tjenes. Samtidig skal kvaliteten af produktet ikke falde. Det vil sige at disciplinering generelt og disciplinering af tid er et redskab til at skabe mere effektivitet og derfor mere økonomisk akkumulation. Foucaults (2021) teori om disciplinering på fabrikker indgår ofte i forskning om livet på fabrikker. Som i Ongs (2010) undersøgelse af den kapitalistiske disciplinering malaysiske kvinder oplever på fabrikken.

Foucault (2021) mener at disciplineringens struktur samt mulighed for succes, kan deles op i 4 aspekter.

1. Til at starte med fortæller Foucault hele grundlaget for at fabrikker er bygget op som de er. Alle disse aspekter af fabrikkens opbygning, grunder nemlig i at der skal kunne overvåges og disciplineres, samt at effektiviteten er så høj som mulig. Det vil blandt andet sige at denne isolation der ofte finder sted, altså et afgrænset lukket område, ofte uden for byen, adskiller de mennesker der arbejder på fabrikken for omverden. På store fabrikker er der ofte lejligheder og sovesale på selve fabrikken. Disciplineringen kan derfor foregå uden komplikationer fra omverden. Helt bogstaveligt bliver livet på fabrikken til et lukket område, afskåret for omverden, i isolation. (Foucault 2021, s.157-158).
2. Det andet aspekt er, hvordan fabrikken styrer kroppen, i form af at inddele den efter effektivitet. I et rum laves der en ting, i et andet laves der andre ting. Her har de ansatte alle en bestemt rolle og en bestemt opgave. Det kan være at sætte en bestemt knap på en plade, eller tjekke skærmen er som den skal være, osv. Alle har en bestemt plads. Det er derfor let at se, hvis der står en tom stol, eller hvis ansatte står i grupper og snakker. Alle kan blive overvåget på fabrikken, de står ofte i store rum, på rækker

og kan let observeres, individuelt og som en stor organisme. Dette har også til mål at forebygge sammenhobning og sammenhold, samt afvigende rummelige ruter og adfærd (såsom at gå den lange vej rundt om arbejdsbordet), da dette spilder tid og derfor spilder penge. Helt grundlæggende refererer Foucault (2021) til det, han kalder en krop-maskine. Mere detaljeret taler Foucault (2021) her om den måde, kroppen bliver målt og dens bevægelser inddeles efter tid. Det mere nuancerede aspekt af dette, er “den instrumentelle kodning af kroppen”, her refereres til den måde, kroppen deles op for at effektivisere dens handling. De dele af kroppen der anvendes og bevæges, inddeles og måles i tid, såsom at løfte venstre hånd, række venstre arm ud, tage genstanden med højre ved at løfte højre arm og åbne hånden. Derfor står disse kropslige bevægelser også altid overfor de anvendte genstande, altså de objekter kroppen håndterer på fabrikken. For disse objekter har forskellige former, størrelse og vægt, som alt sammen påvirker hvordan og hvor hurtigt bevægelserne kan udføres (Foucault 2021, s.159). Denne teori af tid på fabrikker, anvender Martineaus (2015) også, dog ikke i en ligeså detaljeret beskrivelse.

3. Det tredje aspekt af disciplinering hænger sammen med det andet. Her er der tale om hvordan selve det arkitektoniske rum bygges og inddeles. Dette sker med fokus på at de ansatte kan observeres så effektivt som muligt, samt at en effektiv arbejdsrytme kan forekomme (Det vil sige, det jeg nævnte i andet aspekt). Opdeling af bygningen, i forskellige rum og forskellige specialer i hvert rum, spiller derfor en stor rolle når det kommer til disciplinering (Foucault 2021, s.159-160).
4. Det fjerde aspekt af disciplinering kommer til udtryk ved hierarkisk inddeling. Her menes at der på blandt andet fabrikker findes et hierarkisk inddeling af selve de job der udføres, så en form for stillingshierarki. Så nogle ansatte har mere magt end andre og ofte også magt over de lavere stående ansatte, såsom et pyramide hierarki. Hvor de højerestående hele vejen ned gennem pyramiden har til opgave at disciplinerer og altså opretholde effektiviteten, der er direkte under dem i pyramiden (Foucault 2021, s.161-165)

Til at opsummere hvordan tid og disciplinering hænger sammen, vil jeg referere til dette citat.

Den disciplinære kontrol...påtvinger den bedste relation mellem en handling og kroppens samlede holdning, som er betingelsen for effektivitet og hurtighed. I den gode brug af kroppen, som tillader god brug af tiden, er der intet, der bør forblive ledigt og unyttigt: alt bør bidrage til at danne grundlaget for den krævede handling. En veldisciplineret krop udgør fuktionskonteksten for den krævede handling (Foucault 2021, s.168)

Alle disse aspekter af Foucaults (2021) teori, er med til at forstå hele grundlaget for disciplinering på fabrikker. Og er derfor grundlaget for min analyse.

Metodologi og Metode:

Valget af metode kommer af mit metodologiske standpunkt. For når jeg skriver om et emne, jeg ikke selv har oplevet eller kan relatere til. Har jeg til mål at så meget som muligt af mit materiale, udspringer fra dyb undersøgelse af et emne eller kommer direkte fra de mennesker jeg skriver om. Ved at vælge en specifik case study, nemlig Foxconn fabrikkerne (med fokus på udvalgte fabrikker i Kina), har jeg til mål at analysere deres stemmer eller nogen der har skrevet om disse mennesker, med dybdegående forståelse af hvad de har oplevet. For "Dying for an iPhone" (Chan, Selden & Ngai 2020), er en undersøgelse af livet på Foxconn, der er gjort gennem flere år og gennem blandt andet interviews med tidligere medarbejdere, eller nuværende medarbejdere, samt undercover arbejde. Dette undercover arbejde har fundet sted over 3 år, og er efter min mening en dybdegående undersøgelse, med fokus på mange aspekter af produktionen og livet på Foxconn. Da jeg ikke selv kan gå undercover eller interviewe en stor mængde af de ansatte, er denne dybdegående case study, samt poesi skrevet af Xu Lizhi, den bedste mulighed for at skabe et adækvat billede af livet på Foxconn.

Mit valg af metodologi bunder helt grundlæggende i en epistemologisk holdning, hvor situeret viden (Sager 2024) og oplevelser er i fokus. Især kropslig erfaring er i fokus, i min undersøgelse og derfor også i mit materiale. Situeret viden kan forstås på to overordnede måder. Den første er forskerens placering inden for deres forskningsfelt. Hvor er forskeren situeret i dette emne?, og hvor taler de fra? Hvilken plads (både fysisk plads, samt plads i

samfundet) har skabt forskeren syn? Denne situering er nemlig med til at skabe ens subjektivitet (Sager 2024). Jeg har ikke oplevet de samme ting som en person fra landet, der kommer til Foxconn for at arbejde. Vi kommer fra forskellige lande, har forskellige kulturer, forskellige familier, forskellig økonomi osv. Min egen virkelighed påvirker derfor, hvordan jeg læser og tolker andres virkelighed. Selvfølgelig er vi begge mennesker og deler en form for grundlæggende oplevelse af at være menneske, og har de samme generelle følelser. Den anden måde, situeret viden kan komme til udtryk i forskning, er når jeg som forsker vælger mit materiale ud fra den situeret viden, materialet er skabt ud fra. Som Sager (2024, s.32-s.33) nævner, har definition på situeret viden og standpunkt teori udviklet sig gennem tiden. Især efter intersektionalitet blev inddraget i samtalen. Her blev der åbnet op for og skabt en mere flydende eller fleksibel definition af standpunkter og situeret viden. Det er derfor vigtigt, i denne undersøgelse, at have fokus på den oplevede erfaring, den kropslige erfaring, og derfor den viden og erfaring der skabes ved det levede liv. Derfor har jeg som sagt valgt at analysere poesi af Xu Lizhi, samt "Dying For An iPhone" (Chan, Selden & Ngai 2020). De ansattes følelser skal ses som en kilde til legitim kundskab, og ikke som en modsætning til rationalitet (Eriksson, 2025). Jeg vil skabe et så adækvat og respektfuldt billede af de ansattes oplevelser på Foxconn som muligt. Dette vil jeg referere til som situeret viden, men de ansattes situerede viden og ikke min som forsker.

Dette leder mig over i transnational feminisme (Mohanty 2003). Jeg udgår fra Mohantys (2003) definition af transnational feminisme og solidaritet på tværs af grænser. Mohanty (2003) definerer transnational solidaritet som, anerkendelse af fælles interesser og ønsker, på tværs af grænser, samt gensidig ansvarlighed (Mohanty 2003. S.7). Denne gensidige ansvarlighed læser jeg som værende en ansvarlighed om at passe på hinanden og hjælpe hinanden. Mohanty (2003) inddrager også Jodi Deans definition af solidaritet. Her defineres solidaritet som, at stå ved hinandens side og støtte hinanden, mod en tredjepart. I stedet for det bliver os og dem, i form af, at en gruppe bor i en del af verden og en anden i en anden del af verden. Bliver "os" til os der vil ændre aspekter af samfundet eller os der oplever undertrykkelse, mod "dem", som er de undertrykkende magter. I forlængelse af dette, skal det også understreges at Mohanty (2003. S.3) er imod at se alle undertrykte grupper af mennesker og alle kvinder, som havende ens oplevelse af at være i verden, og at alle ikke nødvendigvis kæmper de samme kampe. Mohanty (2003) tager derfor afstand til ideen om et globalt "sisterhood". Dette er vigtigt at have med som udgangspunkt ved transnational feministisk forskning.

Jeg vil anvende denne transnationale feminisme som et akademisk standpunkt, med fokus og opmærksomhed på hvordan grænser påvirker fænomener i en global kontekst. Som Mohanty (2003) selv siger.

Feminism without borders is not the same as “border-less” feminism. It acknowledges the fault lines, conflicts, differences, fears, and containment that borders represent. It acknowledges that there is no one sense of a border, that the lines between and through nations, races, classes, sexualities, religions, and disabilities, are real— and that a feminism without borders must envision change and social justice work across these lines of demarcation and division (Mohanty 2003. s.2).

Grænser er altså ikke udelukkende geografiske grænser mellem lande. Det er alle de linjer vi trækker i samfundet, de sociale grænser der finder sted og påvirker menneskers liv.

Med transnational feminisme (Mohanty 2003) og situeret viden (Sager 2025) som udgangspunkt for min undersøgelse, vil jeg først undersøge hvordan tid og altså denne kapitalistiske side af tid kommer til udtryk på Foxconn Fabrikkerne. Herefter vil jeg analysere, hvordan tid som disciplinering opleves for de ansatte og tidligere ansatte gennem interviews gjort i *Dying for an Iphone* (Chan, Selden & Ngai 2020), samt poesi af Xu Lizhi. Til sidst vil jeg have fokus på, hvad denne disciplinering af tid har af konsekvenser for de mennesker der arbejder på Foxconn. Jeg vil analysere denne case study ved at anvende Foucaults (2021) disciplineringsteori. Samt Martineaus (2015) teori om tid og alienation. Jeg vil inddrage de aspekter af Xu Lizhis poesi, der fortæller noget om tid og hvordan dette påvirker de ansatte. Især med fokus på kroppen og på følelser.

Materiale

Dying for an Iphone:

“Dying for an iPhone” (Chan, Selden & Ngai 2020) er en 273 siders monografi med dybdegående interviews, undercover arbejde, historisk kontekstualisering og generel undersøgelse af livet på og omkring Foxconn. Der er blandt andet fokus på Foxconn's udbredelse og udvikling, Apples samarbejde med Foxconn, hvorfor folk søger arbejde på

fabrikkerne, hvordan fabrikkerne styres, selvmordsforsøg og selvmordsraten, ulykker der er sket på fabrikken, samt protester osv. Dette er blot et uddrag af de overordnede fokuspunkter i undersøgelsen. Den giver derfor et godt overblik over, hvad Foxconn er og hvordan denne institution fungerer.

Hvad er Foxconn?:

Foxconn er et taiwanesisk tech firma, opført af Terry Gou. Fabrikkerne og afdelingerne strækker sig ud over store dele af verden. Dog med et stort flertal af fabrikker i Kina. Det globale antal ansatte på Foxconn varierer fra år til år, med det hidtil højeste antal i 2012, med 1,300,000 millioner ansatte (Chan, Selden & Ngai 2020, s.16). I 2020 var der 839,753 ansatte i Kina og 879,258 globalt (Foxconn 2020). Forskellige tech firmaer får lavet sine produkter hos Foxconn, men Apple er den største samarbejdspartner.

Hvorfor søger folk arbejde på Foxconn?:

Der er flere årsager til at folk søger arbejde på Foxconn, og det kræver en grundig forståelse af det kinesiske samfund, for at kunne forstå alle aspekter af dette. Men som det skrives frem i "Dying for an Iphone (Chan, Selden & Ngai 2020), er der en stor migration fra landet til byen. Størstedelen af de unge ansatte på Foxconn, er migranter, der kommer fra små landsbyer med landbrugsbaggrund, og ofte fattige kår. De kommer til Foxconn med håbet om et bedre liv i storbyen, om at skabe en familie og købe et hus. Samtidig reklamerer Foxconn misvisende med hvor fantastisk en arbejdsplads Foxconn er, og som en arbejdsplads der sætter sine ansatte højt (Chan, Selden & Ngai 2020, s. 52 og s.66)

Poesi:

Den anden del af mit materiale er digte skrevet af Xu Lizhi, som var tidligere ansat på Foxconn. Lizhi offentliggjorde sine digte i avisen Foxconn People, som er en intern avis for ansatte på Foxconn, samt på hans personlige blog. Han arbejdede på Foxconn i cirka 2 år, ved samlebandet. Herefter sagde han op, med drømmen om at blive bibliotekar eller arbejde i en boghandel. Lizhi holdt meget af at læse og selv at skrive. Efter at have søgt arbejde i et halvt år, var Lizhi løbet tør for penge. Han tegnede derfor en ny kontrakt med Foxconn. To dage før han skulle genoptage arbejdet på Foxconn, begik Lizhi selvmord. Han sprang fra 17. sal, fra den Foxconn sovesal han boede på. Flere af hans digte blev fundet efter hans selvmord, blandt andet hans afskeds digt "On My Deathbed" (Libcom 2014).

Analyse

Min analyse kommer til at bygge på Foucaults (2021) teori om disciplinering og tid, samt Martineaus (2015) teori om alienation fra konkret kropslig tid og naturlig tid. Jeg vil også inddrage Frasers (2022) og Slobodians teori om kapitalisme, hvor jeg finder det relevant. Analysen vil blive opdelt i følgende temaer og underkategorier:

Rammesættelse for tidsdisciplinering - *Selve fabrikken* - *Den daglige tidsrytme*

Arbejdet - *Klargørelsen* - *Samlebåndet* - *Hierarkiet*

Hvordan tid som disciplinering påvirker de ansatte - *Kropslig smerte og udmattelse* - *Skabelse af kropslig alienation* - *Alienation fra naturen og omverden*

konsekvenser ved mental smerte og alienation - *Hvilken fremtid?* - *Selvmoderne*

Rammesættelse for tidsdisciplinering:

Først vil jeg undersøge hvordan rammerne og den generelle struktur på fabrikkerne ser ud. Samt hvordan disse rammer skaber mulighed for brug af tid som disciplinering.

Selve fabrikken:

Foxconn "byen", defineres som de fabrikker, sovesale, lejligheder og andre faciliteter der befinder sig inden for et samlet område. Det tager 1 time at gå fra den ene ende til den anden (Chan, Selden & Ngai 2020, s.6) Foxconn "byen" har alle de faciliteter man har brug for. Der er indkøbsmuligheder, en børnehave, en swimmingpool, et træningscenter, restauranter og cafeer, en brudekjolebutik osv. (Chan, Selden & Ngai 2020, s.5) Det vil altså sige, alt det man har brug for, er forholdsvis tæt på.

På fabrikken er der sovesale, hvor størstedelen af de ansatte bor. Det aspekt at alt er tæt på, og holdes inden for den samme mur, skaber tidsbesparelse. For når de ansatte bor på fabrikken, kan arbejdsgiverne tillade sig at starte arbejdsdagen tidligere, fordi der ikke er lang transporttid til arbejdet. For hvis det tager 10-15 minutter at gå fra sin sovesal, hen til sin plads ved samlebåndet. Kan arbejdsgiverne bruge dette som en form for salgstale til de ansatte, om hvor smart og praktisk det er at bo så tæt på arbejdet. For så skal de ansatte ikke stå endnu tidligere op for at være på arbejde til tiden. Men i virkeligheden er det en måde at skabe en mere effektiv produktionsdag. Samtidig er disse sovesale ofte kun de husningsmuligheder de ansatte har råd til. Dette ser jeg også som en grund til at sovesalene og fabrikens lejligheder har den pris de har. For når lønnen passer med Foxconn's

husningsmuligheder, kan det bedst betale sig for de ansatte. Jeg ser derfor dette aspekt om praktiske muligheder i hverdagen, som ikke væren til for de ansattes skyld, men for at skabe så meget effektivitet i hverdag, som muligt. Og som et værktøj til at skabe en længere arbejdsdag, og flere produkter kan laves hver dag, og flere penge kan tjenes.

Denne opbyggelse fremstår som fængselslignende (Foucault 2021, s.158). For når man som ansat ikke har "brug" for at forlade ens arbejdsplads, altså Foxconn området, der er afgrænset af hegn og porte, skabes der en indelukkelse. En afskæring for omverden, et indenfor og et udenfor hegnet. Når den ovennævnte disciplinering finder sted på fabrikken, især med fokus på overvågning af de ansattes bevægelser og ruter i rummet. Er der en konstant overvågning til stede, samtidig med at de krav og forventninger om hvordan ting skal gøres og hvornår de skal gøres og hvor hurtigt de skal gøres, er en tvungen metode til at udføre arbejdet. Denne afgræsning af fabriksområdet, refereres til som det første aspekt af disciplineringsstrukturen (Foucault 2021, s.157-158). Dette er i sig selv en disciplineringsform, men den rammesætter også muligheden for yderligere disciplinering. Det arkitektoniske aspekt af arbejdspladsen, er derfor skabt ud fra målet om de mest optimale disciplineringsmuligheder (Foucault 2021).

Den daglige tidsrytme:

Yu, en tidligere ansat på Foxconn, overlevede hendes selvmordsforsøg. Men er nu paralyseret fra taljen og ned. Yu fortæller om hvordan en typisk arbejdsdag så ud. Hendes job var at tjekke skærmene for små fejl eller ridser (Chan, Selden & Ngai 2020, s.1). Yu stod op kl 6:30, mødte ind på Foxconn til et morgen møde kl.7:20 og begyndte at arbejde klokken 7:40. Kl.11 holdt Yu frokostpause, og skippede ofte aftensmåltidet for at arbejde over tid, til kl.19:40. Den gennemsnitlige daglige arbejdstid er cirka 12 timer, ofte flere timer grundet overarbejde i travle perioder (Chan, Selden & Ngai 2020, s.6)

Ved at kigge på Yus fortælling om det daglige skema på Foxconn, er der her tale om tidsplanen som en form for disciplinering. At holde styr på tiden og hvor alle de ansatte er på de forskellige tidspunkter, skaber effektivitet. Denne tidsplan består af etablering af rytme eller forskellige rytmer, der til sammen skabe en stor overordnet rytme, specifikke tvangsmæssige opgaver (det vil sige at det altså ikke er en mulighed, ikke at udføre disse opgaver, når man er på arbejde), og til sidst består tidsplanen af at regulere og overvåge at

gentagelser af arbejdet finder sted og skaber en cyklus og rytme i arbejdet (Foucault 2021, s.165). Ved at se på tidsplanen som disciplinering, fremgår det at tidsplanen og selve inddelingen af tid efter gøremål, skaber en disciplinering af de ansatte på arbejdspladsen. Dette skaber effektivitet, så tiden ikke bliver "spildt" af de ansatte. Dette er et udtryk for både det andet og tredje aspekt af Foucaults (2021) disciplinerings struktur.

For med dette arbejds-skema, fremkommer det også som en metode til at overvåge de ansatte og altså hele den arbejdende organisme. Når der er et skema, der inddeler dagen efter placeringen af de ansatte, samt gøremål, altså frokosttid, arbejdstid, toiletpause osv. Har de overordnede der patruljerer mellem arbejdsbordene hele tiden overblik over hvor de ansatte befinder sig og hvad de foretager sig. De kan derfor udpege, hvem der mangler og hvor lang tid de er væk fra arbejdsstationen.

Denne overvågning af de ansatte og deres tidsforbrug skaber derfor en frygt for at træde uden for skemaets regler og forventninger da dette kan medføre konsekvenser for deres stilling og jobmuligheder hos Foxconn (Chan, Selden & Ngai 2020, s.58-59)

Arbejdet:

Klargørelsen:

Når de ansatte møder ind på arbejde, stiller de sig klar ved deres station, ofte bestående af lange arbejdsborde, med rækker af ansatte på hver side. Før arbejdet starter, lyder en fløjte. Første gang betyder fløjten, de skal rejse sig og placere deres skammel på det korrekte sted. Andet fløjt indikerer at de skal tage handsker eller andet udstyr der skal bruges for at arbejdet kan udføres på. Det tredje fløjt er startskuddet til at begynde selve arbejdet (Chan, Selden & Ngai 2020, s.57). Her fremgår det tydeligt, at rytme skabes og impliceres, for at skabe effektivitet. Og altså derfor skabe så få afvigelser eller tidsspild som muligt. Her kommer den instrumentelle kodning af kroppen (Foucault 2021, s.169) blandt andet til udtryk. Linje manageren har overblik over alle ved bordet og kan holde øje med at de gør som de skal, og gør det der forventes ved de forskellige fløjt. Disse fløjt inddeler tiden, og er en tidsmåling i sig selv. For selve fløjtet tager en bestemt mængde tid at udføre, at ånde ind og herefter fløjte. Jeg forestiller mig at det højst sandsynligt ikke er et langt fløjt, men et kort et. For det første kunne linje managerne have en mikrofon, eller bare råbe højt, og fortælle hvad der skulle ske. Men dette vil jo tage længere tid end at fløjte, og derfor fløjtes der, for at spare tid, for ikke at spille tiden og for at kunne starte arbejdet før. For det andet, er der blevet målt, hvor lang tid

det tager for de ansatte at udføre hvert step af klargørelsen. Så hvert fløjt har en bestemt mængde tid tilkoblet, ift den målte gennemsnitstid. Det vil sige at manageren ikke tilpasser fløjtende til hvornår de ansatte har udført deres klargørelse, men til standardtiden af denne opgave. De ansatte ved at de skal gøre det så hurtigt som muligt, så de kan være klar til at udføre den næste klargørelse, når det næste fløjt lyder. Denne klargørelse før arbejdet officielt starter, er grundlæggende en måling og implicering af tid som disciplinering. Den instrumentelle kodning af kroppen er målt og beregnet ud fra hvad kroppen kan gøre hurtigst muligt. Det vil sige, at standardtiden af de ansattes bevægelser, bliver udgangspunkt for hvornår linjemanageren fløjter.

Samlebåndet:

På gulvet er der en linje som de ansattes skamler skal være placeret indenfor. Deres placering og kropsholdning er derfor også overvåget og har en form for gennemsnitsposition (ligesom gennemsnitstid), der gør at de kan udføre og bevæge deres krop så effektivt som muligt (Chan, Selden & Ngai 2020, s.59 - s.60). En ansat hos Foxconn fortæller at alle steps i deres opgave tager 2 sekunder hver. Tage et motherboard i hånden, scanne logoet, putte det i en lille pose, sætte et mærkat på og til sidst lægge det på båndet (Chan, Selden & Ngai 2020, s.60). Så i alt tager denne opgave 10 sekunder. Dette gør den ansatte, i cirka 12 timer hver dag. Dette leder mig over i standardtiden, eller det der på Foxconn kaldes Standard Operating Procedure. Her fortæller en ansat om hvordan der kommer en og måler hvor lang tid det tager at udføre en enkelt opgave fra start til slut, så som det ovenstående eksempel, der tager 10 sekunder. Alle opgaver måles individuelt, men lægger også sammen. Så har linjemanageren en ramme for hvor lang tid hvert enkelt process tager, men også hvor lang tid det tager at lave en hel iphone (Chan, Selden & Ngai 2020, s.60).

Her er der tale om Foucaults (2021) andet aspekt af disciplinerings struktur (ligesom jeg nævnte i ovenstående rubrik, dog er dette en anden nuance af samme fænomen). Kroppen bliver inddelt efter opgaver. Ved at have en bestemt opgave i et bestemt afgrænset område, kan der bedre overvåges og udpeges fejl. Samt overvåges om arbejdet mister effektivitet og herefter udpege hvor denne effektivitet mistes (så som hos en specifik ansat).

Dette andet aspekt hænger også sammen med det tredje aspekt (Foucault 2021). For her er der fokus på selve rummet, de ansatte befinder sig i. Det arkitektoniske rum og hvordan det er inddelt og altså designet og bygget, påvirker også muligheden for konstant overvågning.

Denne overvågning og effektivitet af arbejdets udførelse er helt sikkert tænkt med ind i designet af fabrikkerne. Hvis det altså ikke er den øverste prioritet.

Tidligere ansatte, Yu, fortæller at der er et forbud mod snak mellem kollegaer i arbejdstimerne. Igen for at hæve effektiviteten så meget som muligt, for snak fjerner fokus for arbejdet. En anden ansat fortæller at der er en politik om ingen snak, ingen grin, ingen spisning og ingen sovning på arbejdet. Hvis nogle af de ansatte gør dette, medfører det en mundtlig eller skriftlig advarsel (Chan, Selden & Ngai 2020, s.58). Dette er et billede på hvor vigtigt det er for Foxconn, at tiden ikke spildes. Tiden er det vigtigste og den korrekte brug af tiden er det vigtigste. Den korrekte brug af tiden, altså den korrekte brug af de ansattes kroppe, er at den skal være så effektiv som muligt (Foucault 2012, s.168). De 2 sekunder det tager at kigge på sin kollega og grine, er derfor uacceptable, det spilder tiden, som medfører at Foxconn og Apple producerer færre produkter per dag, som medfører at de generelt tjener mindre, end hvad der burde være muligt.

Denne måling af tiden, de ansatte bruger på at udføre arbejdet, har ført til modstand blandt de ansatte. En ansat fortæller, at når de (industrial engineers) kommer forbi med deres stopur, for at måle tidsbruget ved de forskellige opgaver, og altså udregne standardtiden. Ville de ansatte med vilje gøre deres opgaver lidt langsommere end normalt. De ville for eksempel skrue 6 skruer i, på 7 sekunder, selvom de godt kan skrue 8 i på 7 sekunder. Deres "spilden" af tiden, bliver derfor en modstand. En modstand på det umenneskelige effektivitetskrav, samt en modstand mod Foxconn og Apple. Det er den modstand de kan gøre, med den mindste risiko for fyring. En form for stille modstand, en skjult modstand for de overvågende tidstagende øjne. Denne modstand at spille tiden, er blandt andet det kvinderne på fabrikken gjorde da de blev besat af ånder (Ong 2010). At spille fabrikkens tid er derfor en modstand mod dehumanisering på fabrikker.

Hierarkiet:

En linje manager fortæller om hans dilemma, ved at være blevet forfremmet fra samlebandsarbejdet til linje manager. Han skal overvåge arbejdsbordene. men han føler sig presset fra begge sider. Han har en standardtid og en produktionskvote der skal opnås hver dag. Det er hans opgave at holde øje med at alt ved arbejdsbordene fungerer som det skal og at ingen afviger produktionsrytmen og kravene. Denne standardtid og kravet om at han skal sørge for det sker, kommer oppe fra. Fra de ansatte der er højere oppe i hierarkiet, og beslutter

disse ting. Samtidig har han selv arbejdet ved samlebordene, og ved hvor svært og hårdt det er at følge med. Han fortæller, at hvis han lytter til de ansatte, og derfor producerer mindre end kravet, risikerer han at miste sit job. Hvis han lytter til sine overordnede, bliver han nødt til at være hård ved de ansatte og presse dem. Hvis han følger de overordnedes regler er han med til at mishandle de laverestående ansatte (Chan, Selden & Ngai 2020, s.63). Denne hierarkiske inddeling af de ansatte, efter stilling bruges som en metode for at opretholde disciplinen. Som før nævnt, bunder hele denne opretholdelse af disciplinen, i at overholde tidsplaner, standardtiden og at kunne overvåge de ansatte, så de føler sig presset og tvunget til at opretholde denne tidsplan. Denne hierarkiske inddeling af stillinger skal ses som en pyramide. Der er flest ansatte i bunden og færrest i toppen. Her kommer Foucaults (2021) fjerde aspekt af disciplinerings struktur til udtryk. Hierarkiet skaber overvågning og konstant pres om at overholde standardtiden.

I alt består denne fordeling og inddeling af stillinger, af 13 lag. Med grundlæggeren og CEO Terry Gou øverst, og ansatte ved samlebåndene, som førnævnte Yu, nederst. Her vil jeg understrege at der ikke eksplicit fremgår hvordan kønsfordeling af disse forskellige hierarkiske lag ser ud. Dog fremgår det at alle de interviewede, der har en stilling over det laveste niveau (altså samlebåndene) er mænd (Chan, Selden & Ngai 2020). De ansatte ved samlebåndene var både kvinder og mænd. Caraway fremhæver i sin undersøgelse i det globale syd, at kvinder forbliver i de lavest lønnede stillinger, hvor mændene stiger i stillingsgraderne (Williams, Christine. L 2009). Det samme fremhæves når udelukkende mænd stiger i graderne på Lition fabrikker i Kina (Lee, 1998).

Denne dynamik af mænd der kan bestemme og har magt over kvinder, kan bidrage til yderligere undertrykkelse. Køn kan ikke fjernes fra hvordan vold skabes og udføres, kvinder er derfor mere tilbøjelige til at opleve seksuel vold (Eklund, L., Gregoratti, C. and Rydstrom, H. 2026, s.4) Dette hierarki skal ses som hele tiden, pressende ned af. Hvert lag af pyramiden presser ned og stiller krav til, hvad der skal opnås på hvilken tid.

Hvordan tid som disciplinerings påvirker de ansatte:

Kapitalismens homogene og ensartede arbejde skaber tomme, udhulede og homogene mennesker (Martineaus 2015). Dette kommer tydeligt frem i de ansattes og tidligere ansatte

fortællinger og oplevelser af livet på Foxconn. I denne del af analysen vil jeg også inddrage et udvalg af Xu Lizhis digte.

Kropslig smerte og udmattelse:

Flere ansatte fortæller om deres fysiske påvirkning af arbejdet på Foxconn.

En ansat, der har til job at pudse aluminium til iPads, fortæller at der ikke er ordentlig ventilation. De ansatte får ondt i halsen, får små ridser i huden på deres hænder. Til trods for at have masker og handsker på. Deres øjne svier når de græder, aluminum støvet ridser deres tørrekanaler. Der er ingen vinduer der kan åbnes, så de føler de bliver kvalt hver dag.

Dette sker fordi inspektioner af ventilationssystemet blev tilsidesat for ikke at skulle stoppe produktionen (Chan, Selden & Ngai 2020, s.100-101). I 2011 havde der samlet sig så meget aluminiumstøv i udluftningsrørene, at en eksplosion og brand startede (Chan, Selden & Ngai 2020, s.102). Fire mennesker døde og 12 blev såret. Igen viser det at tiden ikke må spildes. For Foxconn er det vigtigere at opretholde standardtiden, end at passe på de ansatte. De ansattes velbefindende er værd for Foxconn at ofre, for at den konstante rytme af produktionen opretholdes (Fraser 2022). Deres liv er ikke værd at passe på.

En anden ansat, der arbejder med nikkel, fortæller at størstedelen i deres afdeling føler de bliver nødsaget til at fjerne deres handsker. Da handskerne mindsker hastigheden, de kan udføre arbejdet på. For de månedlige lønbonusser, grunder i arbejds effektivitet, jo mere du producerer, jo flere penge får du. Dette medfører at deres hud på hænderne svier eller klør, og kan forårsage varige sundheds mén (Chan, Selden & Ngai 2020, s.136). Flere ansatte fortæller om deres konstante udmattelse. Som sagt er der mange faciliteter omkring Foxconn fabrikken. Blandt andet en swimmingpool, basketballbaner og andre sportsfaciliteter. Men de ansatte er alt for udmattede og har alt for ondt i kroppen til at gå længere end nødvendigt eller til at dyrke sport (Chan, Selden & Ngai 2020, s.7) De vil ofte gerne ligge i deres seng, så deres krop kan nå at restituere så meget som muligt.

I Lizhis digte fremgår det tydeligt, hvordan de lange arbejdsdage ved samlebåndet påvirker ham fysisk. I digtet "I Fall Asleep, Just Standing Like That" (se bilag 1.1), beskriver han hvordan hans øjne ikke kan fokusere, papiret bliver gult og han skriver ujævnt. Hans øjne er så udmattede at de ikke kan fokusere eller se ordentligt. Hans hænder har ikke kræfter tilbage til at holde ordentligt på pennen, og har derfor heller ikke kræfter til at skrive lige og

pænt. Hans øjne og hænder er for udmattede. Han skriver at han kun kan finde ud at lide i stilhed, at lide udmattelse i stilhed. Udmattelse kan ses som en metode, fra Foxconn's side, til at tie og holde de ansatte inden for deres rammer. At udkøre de ansatte så meget som muligt, kommer både ud fra et mål om effektivitet og at bruge tiden så nyttigt som muligt. Men kan også læses som, ved at være så udmattet, kan Lizhi ikke klage eller råbe op om uretfærdigheden der finder sted. I digtets sidste del fortæller han om alle de gange han er faldet i søvn, mens han stod ved arbejdsbordet, til trods for at stå lige og oprejst som jern. Her fremgår det igen, hvor udmattet og træt han er. De lange dage udmatter ham, han er konstant træt. Dette er en konsekvens ved at kapitalismen ikke ser de ansatte som vigtige at passe og som disponible (Fraser 2022).

I digtet "My Life's Journey is Still Far from Complete" (se bilag 1.2) beskriver Lizhi, hvordan dele af hans krop ikke vil samarbejde eller ikke virker. Han kan ikke få sine ben til at samarbejde, de virker ikke som de plejer. De kan ikke gå eller stå. Alle hans knogler virker ikke ordentlig og vil derfor ikke samarbejde med hans vilje og ønske. Han kan kun ligge ned og lade kroppen hvile. Ligesom det ovenstående eksempel på hvordan de ansatte ikke har overskud eller kræfter til at anvende fabrikkens faciliteter. Han kan ikke andet end at ligge i sin seng i mørket, og sende et lydløst signal efter hjælp. Det lydløse signal er hans krops nedsatte funktion, det er hans smerte. Dette (samt ovenstående eksempel) fænomen er et udtryk for alienation af egen tid (Martineaus 2015, s.144). Her skabes alienation gennem arbejdsgiverens kontrol over den ansattes tid. Den ansattes kropslige tid og følelsesmæssige behov, tilsidesættes, for at tilgodese den tidsrytme, der passer bedst ind i fabrikkens mål om profitskabelse. Dette skaber også at de ansattes fritid bliver domineret af den abstrakte tid. De skal nå at restituere så meget som muligt, inden de skal på arbejde igen. Denne alienation fra egen tid, er gennemgående i Lizhis digte. I dette eksempel, er det så voldsomt, at han ikke kan bruge sin krop grundet udmattelse. Denne daglige smerte og byrde Lizhi oplever er et generelt gennemgående fænomen for samlebandsarbejde (Rydström 2025, s.113).

Disse eksempler på ansattes kropslige udmattelse, påpeger, hvordan kapitalismen er kannibalsk. For på Foxconn er profit vigtigere end mennesker, deres sundhed og deres lyst til at leve. Kapitalismen skal bruge kroppe for at kunne producere produkter. Disse kroppe og deres muligheder og effektivt er derfor essentielt for kapitalismen. Men når disse kroppe og mennesker ikke bliver værnet om eller bliver gjort langtidsholdbare. Dræber kapitalismen sit grundlag.

Skabelse af kropslig alienation:

En ansat ved navn Meiyi, fortæller om sin oplevelse om at være på arbejde, med så voldsomme menstruationssmerter at hun var badet i sved, trods aircondition i rummet. Hendes menstruationscyklus var regelmæssig før hun fik arbejde på Foxconn. Men er nu uregelmæssig og de stigende smerter og kramper fortsætter (Chan, Selden & Ngai 2020, s.79). Her er der tale om hvordan kroppens rytme og kroppens egen tidsmåling ikke bliver medregnet i den abstrakte brug af tid. Den abstrakte tid er som sagt grundlæggende skabt uden inddragelse af den kropslige tid. Eller den kropslige tid der er grundlaget for den abstrakte tid, er baseret på den hvide, ciskønnet mand, og hans kropslige behov og cyklusser. Dette eksempel med Meiyis menstruationscyklus og stigende smerter, fortæller om hvordan abstrakt tid påvirker de kroppe, der ikke er blevet gjort plads til. Det som Martineaus (2015) kalder alienation af egen tid fra andres tid (Martineaus 2015. s.145-146). Ift til den generelle skemalægning fortæller Meiyi, at da hun gik på universitet, havde hun tid til at slappe af hver dag. Så hvis hun havde brug for at ligge i sin seng grundet menstruationssmerter, var der mulighed for dette.

Disse aspekter af abstrakt tid medfører, at kvinder på Foxconn kan føle sig fremmedgjorte fra deres mandlige kollegaer, da deres kropsrytmer ikke passer ind i den abstrakte og strenge skemalægning af arbejdet. Både den daglige skemalægning og den generelle langsigtede skemalægning. Dette kan skabe alienation til kollegerne og selve arbejdet, samt til egen krop. Denne alienation påvirkes og skabes af intersektionalitet (Hill, Collins 2016), for alienation skabes ud fra de magtstrukturer og samfundsstrukturer der styrer hvad og hvem der er normen. Som før nævnt, påvirker tid mennekser forskelligt, alt efter køn, seksualitet, kultur, sprog, etnicitet, race, alder osv. Intersektioner af den menneskelige oplevelse er derfor med til at skabe forskellige oplevelser af samme fænomen.

Det skal dog understreges, at alle kvinder ikke har en oplevelse af den samme individuelle og kropslige tid (Felski 2000). For som både Felski (2000) Martinueaus (2015) påpeger, skabes tid gennem sociale aspekter. Derfor spiller placeringer i samfundet og deres intersektioner ind i hvordan man som individ oplever tid. For hvis man som ciskvinde eller transkvinde ikke har menstruation, oplever man ikke den følelse som Meiyi beskriver, med voldsomme menstruationssmerter. Men man oplever sine egne lige så legitime følelser af kropslighed og smerte.

Kropslig alienation hænger ofte sammen med de andre former for alienation. Lizhis beskrivelse af udmattelse i digtet "My Life's Journey is Still Far from Complete" (se bilag 1.2), er både en oplevelse af kropslig alienation, altså alienation af egen tid, samt alienation af egen tid fra andres tid (eller den dominerende abstrakte tidsregning). For udmattelse og kropslig restitution bliver ikke medregnet i den daglige, ugentlige eller månedlige rytme på Foxconn (udover de 2 månedlige fridage de ansatte har) De ansatte bliver derfor nødsaget til at tilsidesætte deres kropslige behov.

Alienation fra naturen og omverden:

En ansat på Foxconn fortæller, de føler sig som en del af maskinen. De føler sig ikke menneskelige mere, men som værende blevet til en del af metallet og fabrikken. Den ansatte fortæller at de mange tusinde gentagelser af de samme bevægelser hver dag, skaber denne følelse af ikke at være menneskelig, at være blevet til et stykke af maskinen (Chan, Selden & Ngai 2020, s.61). Denne følelse af ikke at være menneskelig og altså et gennemgående fænomen. Martineaus (2015) omtaler dette som alienation fra naturlig tid eller socio-natural time. Det vil sige en følelse af ikke at være en del af naturen og omverdenen. Ikke at høre til sine naturlige omgivelser. I dette tilfælde, føler den ansatte sig ikke som hørende til mennesker. De identificerer sig mere med maskinerne, end med mennesker.

Denne alienation fra naturen og det naturlige, er en gennemgående følelse i Lizis poesi. Grundet hans store brug af metal, skruer og andre maskindele, som metaforer og sammenligninger, med ham selv og andre ansatte.

I digtet "A Screw Fell to the Ground" (se bilag 2.1) bliver skruen en metafor for fabrikkens ansatte. De ansatte er en del af fabrikken, de er en del af metallet. En mistet skrue skaber ikke stor opmærksomhed, den skaber ikke meget larm og den kan erstattes. Når Lizhi skriver "Just like last time, On a night like this, When someone plunged to the ground" (se bilag 2.1), læser jeg det som en metafor for de ansattes selvmord. Som hvordan der flere nætter, er folk der er hoppet ud fra vinduer på fabrikken. Om hvordan det ikke skaber postyr, men bliver gemt væk fra medier og for de andre ansatte. De ansatte er ikke mere værd end en skrue. De kan erstattes. De ansatte bliver til ressourcer, der kan erstattes og udskiftes (Fraser 2022). Hvis en ansat begår selvmord, ansættes der bare en ny, en ny krop, en ny del af maskinen.

I digtet "The Last Graveyard" (se bilag 2.2) ligger fokus også på Lizhis følelse af ikke at være menneskelig, af at være blevet til dele af fabrikken. Han fortæller om alienationen af egen tid. Der er ikke tid til følelser. For følelser kan komme i vejen for det arbejde der skal udføres på fabrikken. Følelserne skal gemmes væk og undertrykkes. De ansattes følelsesmæssige tid, skal undertrykkes for at kunne være på Foxconn. Samtidig bliver deres maver beskrevet som lavet af jern og fyldt med de kemikalier, der bruges på fabrikken. Dette digt beskriver alienationen fra socio-neutral tid (Martineaus 2015). For når Lizhi (og de ansatte på Foxconn) ikke kan lytte til sine følelser og sine kropslige behov, altså den naturlige tid og rytme, bliver denne følelse af at være en del af naturen erstattet med at være en del af maskinen.

Konsekvenser ved mentale smerte og alienation:

Alle disse alienationsfølelser udspringer af brug af tid som disciplinering og af forskellige nuancer af dette. Det vil også sige at disse alienationskategorier overlapper og interseker ofte, og kan derfor ikke nødvendigvis ses som alenestående. Som det fremgår i de ansattes udtalelser og Lizhis digte, er der meget smerte til stede som ansat på Foxconn.

Hvilken fremtid?:

Følelserne af alienation fra egen tid og fra socio-natural time, kan skabe en følelse af ikke at kunne se en fremtid. I hvert fald ikke en fremtid man selv er en del af. Her vil jeg igen referere til digtet "The Last Graveyard" (se bilag 2.2). Her beskriver Lizhi, hvordan de ansattes ungdom og liv forsvinder. Hvordan deres ungdom fortæres af maskiner og jagten på profit. Samt hvordan deres krop bliver overtaget af smerte. Lizhi beskriver dem som havende et tåget hoved, som ikke at kunne se klart. Lizhi beskriver, hvordan output gør at de ældes hurtigere. Den konstante smerte, dag og nat, gør deres krop svagere og ældre. Arbejdet på fabrikken gør dem svimle, før deres tid. Deres liv forsvinder hurtigere end det burde. Denne følelse og oplevelse af at ens krop ældes hurtigere end den burde, hænger sammen med kropslig - og socio-natural alienation (Martineaus 2015). For i dette tilfælde bliver de ansattes naturlige tid og rytme, det vil sige den aldringsproces, kroppen naturligt har, forstærket og gjort hurtigere. Deres tid udløber før den burde. De følelser Lizhi beskriver, medfører følelsen af ikke at kunne se en fremtid, og at se ens krop blive fortæret og slidt ned. Der skabes derfor en alienation til fremtiden.

I digtet "Rented Room" (se bilag 3.1) kommer en anden konsekvens til udtryk.

Det lille lejede værelse, som Lizhi beskriver, skaber en følelse af at være en fange. At være fanget og lukket inde i et lille rum. Han beskriver dette rum og hans væren i det, som et sted uden lys, fugtigt og småt. Han beskriver sit vindue, som med tremmer. Igen kommer Foucaults (2021) beskrivelse af fabrikker som fængsler til udtryk. Foxconn holder Lizhi indespærret, både i form af den lave løn, der gør, at han kun kan betale et 10 kvadratmeter værelse uden sollys. Et værelse han ikke kan lave andet end at kigge ud i intetheden, læse, skrive, synge eller gå frem og tilbage (ofte ting man laver og kan lave i en fængselscelle). Men også i form af hans følelse af håbløshed. Han kan ikke se en fremtid. For den lave løn, gør at Lizhi bliver fanget i Foxconn hjulet. Han har ikke råd til at lave en stor opsparing, og komme væk, finde noget bedre. Så han lever sit liv på 10 kvadratmeter, uden sollys og når han åbner det tilrammede vindue, føler han sig som en død mand der åbner sin kiste.

Denne følelse af ikke at være i live, at være en form for zombie eller vampyr, bidrager til følelse af ikke at kunne se en fremtid for sig selv. Ikke at kunne se en udvej.

Et andet eksempel på dette er følelsen af ikke at kunne rumme mere. At være så fyldt op med negative følelser. Lizhi skriver om denne følelse i digtet "I Swallowed a Moon Made of Iron" (se bilag 3.2). Alle de ting han sluger, refererer til fabrikken. "Pedestrian bridges" er broerne over til fabrikken, hvor tusindvis af ansatte går hver dag. Han sluger søm, et liv dækket af rust, sluger industrielt affald, det hårde arbejde. Dette er en metafor for alt det, han har skulle udholde. Og altså "sluge" og undertrykke for at kunne være i livet på fabrikken. At undertrykke sine følelser og holde ud, er ofte den eneste måde de ansatte kan være i arbejdet (Rydström 2025, s.113). Men nu kan han ikke sluge mere, han kan ikke holde det ud mere. Denne følelse af opgiveness og ikke at kunne udholde mere smerte, førte i Lizhis tilfælde til selvmord. Det samme gjorde det for andre ansatte på Foxconn. Som Tian Yu sagde "I was so desperate that my mind went blank" (Chan, Selden & Ngai 2020, s.1). Dette fortalte hun, da hun blev interviewet på hospitalet, efter at have forsøgt at begå selvmord. Hun var så desperat og udmattet af arbejdet på Foxconn, at hun ikke kunne se en anden udvej. Dette leder mig videre til nedenstående tema.

Selvordene:

Som sagt er en af konsekvenserne ved denne kapitalistiske tid som disciplinering, de ansattes mentale sundhed. Dette kan munde ud i depression, angst, opgiveness, håbløshed og generel mental smerte. I 2010 begik 14 ansatte selvmord, og 4 overlevde deres selvmordsforsøg, men med varige men, ofte i form af lammelse (Chan, Selden & Ngai 2020, x). De var alle migranter fra landet. De var mellem 17 og 25. De begik selvmord eller forsøgte, ved at hoppe fra vinduer på fabrikken.

Selvordene er konsekvensen af de dårlige arbejdsforhold på Foxconn. Den lave løn, sovesalene, lidt til ingen privatliv, ingen snak med kollegaer på arbejdet samt fysisk og mental udmattelse. Alle disse aspekter af livet på Foxconn bunder i tid som disciplinering. Som tidligere nævnt, hænger disse former for optimering af profitskabelse, sammen med tidsoptimering. Og målet om ikke at spille tiden. Så alt hvad de ansatte kan gøre for at spille tiden, bliver forbudt (såsom samtale på arbejdet). Eller der bliver skabt strukturer og rytmer, der ikke spilder tiden (såsom de tre fløjt i starten af hver arbejdsdag).

Jeg vil afslutte min analyse med at understrege hvor voldsomme konsekvenserne af tid som disciplinering, er, for de mennesker der arbejder på Foxconn, samt alle de andre steder i verden, hvor mennesker arbejder under disse forhold. Jeg vil derfor afslutte med dette afskedsdigt af Xu Lizhi:

“On My Deathbed”

I want to take another look at the ocean, behold the vastness of tears from half a lifetime

I want to climb another mountain, try to call back the soul that I've lost

I want to touch the sky, feel that blueness so light

But I can't do any of this, so I'm leaving this world

Everyone who's heard of me

Shouldn't be surprised at my leaving

Even less should you sigh or grieve

I was fine when I came, and fine when I left (Verso 2016)

Aflsuttende sammenfatning:

Målet med denne undersøgelse var at belyse og undersøge hvordan tid som disciplinering påvirker de ansatte kvinder og mænd på Foxconn. Ved at udføre denne undersøgelse er jeg kommet frem til følgende. Tid som disciplineringsform gennemsyrrer alle dele af fabrikslivet. Selve den arkitektoniske del af fabrikken og indretningen af rummene, er skabt ud fra målet om at øge produktionen, ved at spare så meget tid som muligt. Arbejdet ved samlebåndet er inddelt og målt efter tid, og en standardtid bliver skabt for at opretholde produktionen, samt for at presse de ansatte til at præstere så meget som muligt. Den hierarkiske inddeling af stillinger, er et værktøj til at overvåge og sørge for at alle de hierarkiske lag overholder sin standardtid og opnår dagens produktionsmål.

Ved at undersøge konsekvenserne for de ansatte, er jeg kommet frem til, at tid som disciplinering skaber meget fysisk og mental smerte. De ansatte er konstant udmattede både fysisk og mentalt, har ondt i kroppen og får fysiske mén af det intense arbejde, såsom ondt i øjnene grundet arbejde med små objekter eller ondt i lungerne grundet aluminium støv.

Tid som disciplinering medfører yderligere, at de ansatte føler håbløshed, at de ikke kan se en fremtid, de føler deres liv bliver taget fra dem. Der skabes en alienation til omverden og naturen, samt til deres egen kropslige tid. En stor del af de ansatte udvikler derfor depression og selvmordstanker. De konstante lange arbejdsdage med gentagne ensartet hårdt arbejde gør, at de ansatte føler sig som maskiner og ikke som menneskelige mere.

Det overraskede mig at tid gennemsyrrer alle aspekter af produktionen på Foxconn, samt de ansattes liv. Jeg var klar over at de havde lange arbejdsdage, for at øge profit. Men jeg havde ikke regnet med at grunden til, der bliver fløjtet og grunden til at kollegaer ikke må tale med hinanden, er at de få sekunder, der spildes af produktionstid, er uacceptable for Foxconn. Ved at undersøge dette emne, er jeg kommet dybere ned i forståelsen for tid som disciplinering, både de store og små strukturer. Samt hvor komplekst, denne disciplinering der finder sted på fabrikker og den generelle kapitalistiske brug af tid som et værktøj er.

Yderligere forskning:

Yderligere forskning indenfor dette felt kan se ud på mange måder. For som sagt er labor studies feltet bredt. Det ville være interessant at dykke mere ned i hvordan kvinderne på

Foxconn oplever det at være kvinde i et mandsdomineret felt, om det har haft ubehagelige oplevelser på arbejdet og om denne magt mændene har over kvinderne skaber yderligere mental smerte. Det vil også være interessant at dykke mere ned i tid generelt, så som hvordan forskellige mennesker og forskellige kroppe oplever og føler tid. Hvordan kropslige og samfundsmæssige sektioner interseker og opleves. Dette vil kunne bidrage til yderligere forskning for at kunne forstå og skabe et samfund, der tilgodeser flere mennesker end den hvide mand.

Etiske overvejelser :

Grundet min anvendelse af tredjehåndskilden, "Dying for an iPhone", er der risiko for misforståelser og tabt information. For jo flere mennesker der behandler informationen og de oplevelser der skrives om, jo flere fejltolkninger kan finde sted. Samtidig er interviewene gjort på kinesisk og derefter oversat til engelsk. Udtryk, ord og følelser kan gå tabt i oversættelsen. For der findes ikke nødvendigvis et ord for en bestemt følelse, deltageren beskriver. At skulle tolke deltagernes udtalelser og følelser og herefter oversætte og evt omformulere disse udtalelser kan medføre ændringer i udtagelserne. Herefter er der risiko for at jeg fortolker disse udtalelser anderledes end bogens forfattere eller de interviewede personer.

Som nævnt, påvirker min egen virkelighed og min egen situering (Sager 2025) i verden og i samfundet, mit syn og følelser omkring andres standpunkt og oplevelser. Det kan også medføre en anden tolkning af de ansattes udtalelser, og i værste tilfælde en fejltolkning.

Min situering i samfundet medfører derfor at der er andres oplevelser og positioner jeg ikke forstår, også kaldet assymetrisk reciprocitet (Eldén 2020, s.56) Men ved at acceptere dette, og være åben for at lytte, skabes der mulighed for ny viden

Dette kan også ske gennem min analyse af Xu Lizhis digte, da hans digte er en tredje håndskilde, grundet oversættelsen fra kinesisk til engelsk. Lizhi har dog selv valgt at udgive digtene, men jeg ved ikke om han har godkendt oversættelsen til engelsk, eller om dette fandt sted efter hans død. Han har derfor ikke nødvendigvis givet samtykke til denne oversættelse og altså denne spredning af hans poesi til resten af verden. Grundet hans ønske om at fortælle og dele oplevelserne om livet på Foxconn, kan jeg forestille mig, han gerne

yderligere vil dele disse følelser med verden. Men da jeg ikke ved det med sikkerhed, er det vigtigt ikke at antage, at hans ene handling om at udgive sin poesi, automatisk medfører et ønske om at sprede det til hele verden.

Hverken Lizhi eller de medvirkende i “Dying for an iPhone” (Chan, Selden & Ngai 2020) har givet mig samtykke til at forske om dem og deres situation. Som jeg nævnte tidligere, ser jeg dog deres samtykke til forskerne, samt Lizhis egen udgivelse af digtene, som en godkendelse af at sprede deres situation og derfor også en godtagelse af yderligere forskning.

Litteraturliste

Ayoub, E. J. (2014) "I swallowed a moon made of iron". *Xu Lizhi, worker, poet.*,
<https://hummusforthought.com/2014/11/16/xulizhi/> [Tilgået 3 April 2026]

Caraway, T. L. (2007). *Assembling Women: The Feminization of Global Manufacturing*, New York: Cornell University Press, Sage House

Chan, J., Selden, M., & Ngai, P. (2020). *Dying for an Iphone. Apple, Foxconn, and the lives of China`s workers*, London: Pluto Press.

Eklund, L., Gregoratti, C., and Rydstrom, H. (2026). *Precariousness, gender and violence at work: perspectives from Asia. Global Political Economy* 5, 1, 3-19, available from:
<<https://doi.org/10.1332/26352257Y2026D000000053>> [Tilgået 22 Maj 2026]

Eldén, S. (2020). *Forskningsetik: Vägval i samhällsvetenskapliga studier*, Lund: Studentlitteratur AB, s. 53 - 56

Eriksson, M. (2025). "Konsten att analysera känsla", Kolankiewicz, M, Liinason, M & Sager, M. (red.) *Genusvetenskapliga forskningsmetoder*, Lund: Nordic Academic Press, s. 429 - 442

Felski, R. (2000). *Doing Time: Feminist theory and postmodern culture*, New York: New York University Press

Foucault, M. (2021). *Overvågning og straf: Fængslets fødsel*, Frederiksberg: Det lille Forlag.

Foxconn. (2020). Employees,
<https://www.foxconn.com/s3/reports/CSR%E5%A0%B1%E5%91%8A%E6%9B%B8/%E8%8B%B1%E6%96%87%E7%89%88/2020/Employees.pdf> [Tilgået 3 April 2026]

Fraser, N. (2022). *Cannibal Capitalism: How our system is devouring democracy, care, and the planet and what we can do about it*: Verso

Collins, P. H., & Bilge, S. (2016). *Intersectionality*: Polity Press, ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/lund/detail.action?docID=4698012>.

Kauko, S. (2025). "Feministisk etnografi", Kolankiewicz, M, Liinason, M & Sager, M. (red.) *Genusvetenskapliga forskningsmetoder*, Lund: Nordic Academic Press, s. 165 - 178

Lee, C. K. (1998). *Gender and the South China Miracle: Two worlds of factory women*: University of California Press, s 78-79

Martineau, J. (2015). *Time, Capitalism and Alienation: A Socio-Historical Inquiry into the Making of Modern Time*: Brill

Mies, M. (2012). *The lace makers of Narsapur : Indian housewives produce for the world market*: Spinifex Press

Mohanty, C. T (2003). *Feminism Without Borders: Decolonizing Theory, Practicing Solidarity*: Duke University Press

Ong, A. (2010). *Spirits of Resistance and Capitalist Discipline: Factory Women in Malaysia*: State University of New York Press

Rosa, H. (2010). *Alienation and acceleration : towards a critical theory of late-modern temporality*: NSU Press

Rydstrom, H. (2022). *The 'hardship' of ordinary crises: gendered precariousness and horizons of coping in Vietnam's industrial zones. Global Discourse, 12(3-4), 540-558.*
<https://doi.org/10.1332/204378921X16329024386613>

Sager, M. (2025). "Att skriva fram kunskap som situerad", Kolankiewicz, M, Liinason, M & Sager, M. (red.) *Genusvetenskapliga forskningsmetoder*, Lund: Nordic Academic Press, s. 29-44

Slobodian, Q. (2023). *Crack-up Capitalism: Market Radicals and the Dream of A World Without Democracy*: Penguin Random House UK.

Swider, S. (2026). *Patriarchy, power and protest: gendering China's construction workers*. *Global Political Economy*, vol. 5, no.1, s. 82-99,
<https://doi.org/10.1332/26352257Y2025D000000031>

Vergès, F. (2022). *Det kapitalocæne, affald, race og køn, København*: Laboratoriet for Æstetik og Økologi

Verso. (2016). *The poetry of a Foxconn worker: Xu Lizhi (1990-2014)*,
https://www.versobooks.com/blogs/news/2561-the-poetry-of-a-foxconn-worker-xu-lizhi-1990-2014?srsId=AfmBOoqkq5XoWzzRKCsgUv2W_jopqO1Cmf8pvTDnblmzrd2RnGDHbvJ5 [Tilgæet 3 April 2026]

Bilag 1.1:

"I Fall Asleep, Just Standing Like That"

(Verso 2016)

The paper before my eyes fades yellow

With a steel pen I chisel on it uneven black

Full of working words

Workshop, assembly line, machine, work card,
overtime, wages...

They've trained me to become docile

Don't know how to shout or rebel

How to complain or denounce

Only how to silently suffer exhaustion

When I first set foot in this place

I hoped only for that grey pay slip on the tenth
of each month

To grant me some belated solace

For this I had to grind away my corners, grind
away my words

Refuse to skip work, refuse sick leave, refuse
leave for private reasons

Refuse to be late, refuse to leave early

By the assembly line I stood straight like iron,
hands like flight,

How many days, how many nights

Did I - just like that - standing fall asleep?

Bilag 1.2:

"My Life's Journey is Still Far from Complete" (Verso 2016)

This is something no one expected

My life's journey

Is far from over

But now it's stalled at the halfway mark

It's not as if similar difficulties

Didn't exist before

But they didn't come

As suddenly

As ferociously

Repeatedly struggle

But all is futile

I want to stand up more than anyone else

But my legs won't cooperate

My stomach won't cooperate

All the bones of my body won't cooperate

I can only lie flat

In this darkness, sending out

A silent distress signal, again and again

Only to hear, again and again

The echo of desperation.

Bilag 2.1:

"A Screw Fell to the Ground" (Verso 2016)

A screw fell to the ground

In this dark night of overtime

Plunging vertically, lightly clinking

It won't attract anyone's attention

Just like last time

On a night like this

When someone plunged to the ground

Bilag 2.2:

"The Last Graveyard" (Verso 2016)

Even the machine is nodding off

Sealed workshops store diseased iron

Wages concealed behind curtains

Like the love that young workers bury at the
bottom of their hearts

With no time for expression, emotion crumbles
into dust

They have stomachs forged of iron

Full of thick acid, sulfuric and nitric

Industry captures their tears before they have
the chance to fall

Time flows by, their heads lost in fog

Output weighs down their age, pain works
overtime day and night

In their lives, dizziness before their time is
latent

The jig forces the skin to peel

And while it's at it, plates on a layer of
aluminum alloy

Some still endure, while others are taken by
illness

I am dozing between them, guarding

The last graveyard of our youth.

Bilag 3.1:

"Rented Room" (Verso 2016)

A space of ten square meters

Cramped and damp, no sunlight all year

Here I eat, sleep, shit, and think

Cough, get headaches, grow old, get sick but
still fail to die

Under the dull yellow light again I stare
blankly, chuckling like an idiot

I pace back and forth, singing softly, reading,
writing poems

Every time I open the window or the wicker
gate

I seem like a dead man

Slowly pushing open the lid of a coffin.

Bilag 3.2:

"I Swallowed a Moon Made of Iron" (Verso
2016)

I swallowed a moon made of iron

They refer to it as a nail

I swallowed this industrial sewage, these
unemployment documents

Youth stooped at machines die before their
time

I swallowed the hustle and the destitution

Swallowed pedestrian bridges, life covered in
rust

I can't swallow any more

All that I've swallowed is now gushing out of
my throat

Unfurling on the land of my ancestors

Into a disgraceful poem.